63ste Jaargang No. 2520 DAGBLAD Dinsdag 23 September 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

16 Europese Landen vragen 22 milliard dollars

Curaçao vraagt losmaking van het Sterlingblok

Engeland schaart zich achter de U.S.A. in de Uno

HET MARSHALLPLAN.

16 Europese landen, die hulp zoeken volgens het Marshallplan, zeiden dat het Noordamerikaanse volk moet beslissen of Europa kan herstellen en het bedrag voor 1948 tot en met 1951 werd geschat op 19.330.000.000 dollars. Zo er niet geholpen wordt, betekent dit een catastrophe.

Graaf Sforza, de Minister van Buitenlandse Zaken van Italië, zeide, dat Italië binnen twee of drie maanden revolutie zou hebben als Italië geen brood kreeg. Wij moeten de Amerikanen doen begrijpen hoe ernstig de situatie is, aldus Sforza. In Italië ontberen veertig millioen mannen, vrouwen en kinderen brood en wanneer ik zeg brood, bedoel ik geen vlees of boter, maar wel degelijk brood. Het Italiaanse volk is een wijs volk en maakt geen revolutie, maar indien zij in twee of drie maanden geen brood krijg dan zal er een revolutie zijn in Italië. De Verenigde Staten moeten begrijpen, dat zij geen fouten maken van te weinig of te laat zoals de Geallieerden in de oorlog zo dikwijls deden. Wij moeten onze hand niet ophouden voor een aalmoes, maar wij moeten zo werken, dat wij de wereld bereiken waarvan Wendell Willkie sprak.

De vertegenwoordigers van de West-Europese landen tekenden het rapport, waarin zij beloven zichzelven te helpen, maar daarnaast verklaren dat in laatste instantie de uiterlijke middelen van herstel voor het grootste gedeelte slechts van de Verenigde Staten kunnen komen.

Er op gewezen wordt, dat de Verenigde Staten door haar bijstand gedurende de laatste twee jaren Europa reeds gered hebben van ondergang en ineenstorting. De conferentie-leden, die het rapport opstelden na vele suggesties ontvangen te hebben van William Clayton, den onderstaats-secretaris der Verenigde Staten, zeiden dat de 16 landen ongeveer 35 milliard dollars in goederen nodig hebben uit het Westelijk Halfrond.

De landen hopen nog door handel met landen buiten het Westelijk Halfrond, die niet aan het Marshallplan deelnemen 2.810 millioen dollars gedurende de vier jaren binnen te krijgen.

Het rapport zegt o.a. dat de crisis zich verdiept en dat de Europese hulpbronnen van dollars uigeput raken. Rusland en haar satellieten vermeden de Parijse conferentie en de Russische pers viel het Marshallplan voortdurend aan en noemde het een poging om het Amerikaanse imperialisme over de wereld te verbreiden.

De Franse plaatsvervangend Minister van Buitenlandse Zaken Pierre Henri Teitgen zeide, dat het hem speet niet de gehele Europese familie rond de conferentietafel te zien. Wij herhalen aldus Teitgen, dat de deur open is en dat deze voortdurend open zal blijven. Wij hopen derhalve, dat ook anderen mede zullen doen.

Teitgen bracht ook de Duitse quaestie ter sprake toen hij zeide, dat het rapport toegeeft, dat de herbouw van Duitsland nauwkeurig moet gecontroleerd worden. De Duitse economie, aldus Teitgen, moet niet toegestaan worden zich te ontwikkelen ten verderve van de andere Europese landen zoals in het verleden gebeurde.

Ook Bevin herinnerde de landen binnen de Russische invloedssfeer eraan, dat de deur open blijft voor al degenen, die van goede wil zijn en willen medewerken aan de gezondheid van Europa.

Bevin zeide, dat hier gebleken is, dat wanneer de volken werkelijk willen tot overeenstemming te komen, zij ook tot overeenstemming komen. Het werk, dat op de conferentie gedaan werd, werd gedaan zonder rekening te houden met ideologiën. Het is mijn ernstige hoop, aldus Bevin, dat de landen, die elkander hier vonden, alle pogingen ten spijt voort zullen gaan met hun werk. Wij moeten van onze weg niet afwijken. Ons doel is de economische eenheid van Europa als het beste middel om geluk te brengen aan de volken.

Sommige waarnemers zeggen, dat het rapport niets met liefdadigheid te maken heeft, maar een wetig verzoek is om de periode van herstel te overbruggen, waartegenover Europa haar aandeel zal doen in de opbouw van de na-oorlogse wereld.

Bevin zeide nog, dat er een wijde kloof bestaat tussen wat Europa voor haarzelf kan doen en wat de conferentie hoopt, dat er gedaan zal worden. De kloof kan alleen vernauwd worden door zichzelf en elkander wederzijds te helpen. De plannen voorzien erin, dat alle mogelijke profijt getrokken wordt van het gebruik der Europese bronnen. Men zal de uitvoer zo hoog mogelijk opvoeren om daarmede de invoer te betalen. De kloof kan ondanks dat alles toch niet overbrugd worden. Het kan alleen overbrugd worden indien Europa voorzien wordt met de middelen om voedsel, steenkool, staal en machineriën te kunnen kopen.

Bevin zeide, dat zelfs gedurende de twee maanden en tien dagen dat de conferentie aan het werk is, de economische toestand ten zeerste verslechterd is. Velen van ons, aldus Bevin, verliezen snel hun laatste reserves van buitenlandse valuta, die wij zo nodig hebben om in het leven te blijven en nog meer om de activiteit van ons volk aan te wakkeren. Het is nog slechts een quaestie van weken en hopenlijk niet van maanden dat de noodzakelijke stappen zullen genomen worden.

Indien de gevaren, die ons nu zo dichtbij zijn, zijn afgewend dan kunnen wij met een groot vertrouwen in de toekomst zien. Indien het ongeluk ons echter blijft vervolgen dan zullen wij nog minder economische activiteit kunnen ontplooien, waaruit het nog moeilijker zal zijn onszelven op te richten. Onze slechte economische toestand zal ook diep ingrijpen in de economische structuur van vele andere delen der wereld.

Bevin tekende het rapport voor Engeland en werd gevolgd door de andere vertegenwoordigers in alphabetische volgorde. Bevin zeide tot slot, dat het rapport Zaterdag in zijn geheel zal gepubliceerd worden.

ENGELAND ZET HAAR STANDPUNT UITEEN.

De Britse Minister van Staat Hector McNeil hield voor de Algemene Vergadering van de Uno een rede, waarin de grondslag werd weergegeven van de Britse politiek.

McNeil viel Rusland zeer heftig aan en deed ter zelfder tijd een beroep op Moskou om haar onbuigzaamheid en onverzettelijke houding ten aanzien van de wereldproblemen te laten varen. Hij maakte de beschuldigingen van den Rus Andrei Vishinsky, dat er oorlogshitserij in de Verenigde Staten bestaat bespottelijk. McNeil noemde de aanval van Vishinsky bedrog en ontkende vervolgens de beschuldigingen tegen het Marshallplan als zou daarmede de souvereiniteit van Europa daarmede bedreigd worden. Hij beschuldigde Rusland van obstructie tegen de atoomcontrole en van lamlegging van het werk der Veiligheidsraad door twintig veto's.

De lange redevoering van McNeil bestreek het gehele veld der internationale zaken, maar zijn centraal thema was Ruslands ongemakkelijke houding.

Hij zeide geen enkel land heeft het monopolie van de waarheid. Geen enkel volk is alwetend. Geen enkel redelijk volk kan ten alle tijde verwachten, dat haar gezichtspunten door alle andere naties aanvaard zullen worden. McNeil gaf toen de waarschuwing, dat indien de Russische regering denkt, dat zij op alle gebieden haar macht moet uitbreiden en haar standpunt steeds moet voorgaan, niet alleen de Uno ten onder zal gaan, maar ook de gehele wereldvrede zal ineenstorten.

McNeil zeide, dat Vishinsky Engeland er van beschuldigde Europa te verdelen omdat zij het Marshallplan steunt. Dit is echter een monsterachtige beschuldiging. Integendeel Engeland heeft haar volledige kracht gewijd aan de samenwerking der wereld, maar werd hierin iedere keer verhinderd door Rusland. Wij werden in de bereiking onzer doeleinden belet door onenigheid en door een politiek van niet-samenwerking. Het is helemaal niet nodig verdeeld te zijn door politieke nog minder door territoriale quaesties.

het nieuws van vandaag

Engeland heeft nu ook in de Algemene Vergadering het woord gevoerd, waarbij hij krachtig stelling nam tegen Rusland. Hij beschuldigde de Russen van bedrog en noemde hun beschuldigingen van oorlogshitserij bespottelijk.

Men gelooft, dat Rusland de instelling van een kleine Assemblee, die permanent bijeen zou blijven, met alle krachten zal tegenwerken. De kleine Assemblee is een plan van Marshall en bestaat uit 55 leden voor elk lid een. Het is de bedoeling, dat deze Assemblee voor het groofste gedeelte de taak overneemt van de Algemene Vergadering. Zij staat dus boven de Veiligheidsraad. De Russen zullen op wettelijke gronden het voorstel bestrijden. Mochten zij verliezen dan zullen zij met een grote verrassing komen. Men veronderstelt, dat die verrassing hierin bestaat, dat zij geen zitting zullen nemen in de kleine Assemblee en hierdoor zouden dan de beslissingen steeds onwettig zijn. Dit neemt niet weg, dat de kleine Assemblee waarschijnlijk toch opgericht zal worden. Het gevolg zal echter zijn, dat de Uno in zijn huidige samenstelling uiteenvalt. Tenzij Rusland en de Verenigde Staten een overeenkomst bereiken, is de toekomst van de Uno zeer onzeker.

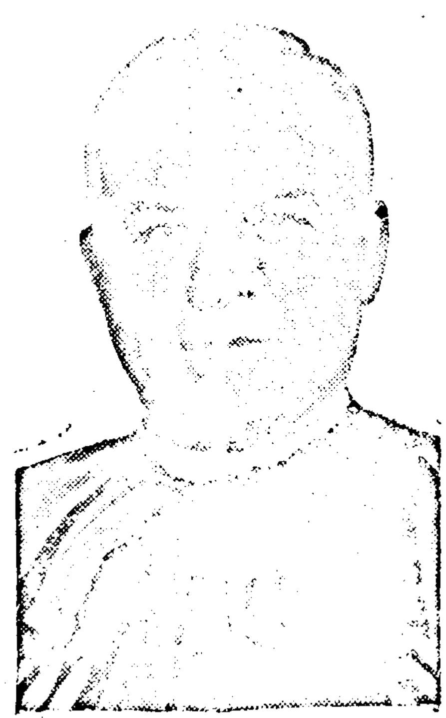
Gisteravond vergaderde de Curaçaose vergadering van de Handel en werd door voorzitter Karner op heldere wijze de deviezennood uiteengezet. De Curaçaosehandel heeft zich in een gesloten front geformeerd om eindelijk een definitieve oplossing van het vraagstuk te forceren. Curaçao moet los van het sterlingblok. Curaçao kwam in het sterlingblok door een kortzichtige Nederlandse regering in Londen, die van toeten noch blazen wist betreffende Curaçao. Alle Curaçaose vertogen, dat het niet aanging om Curaçao in het sterlingblok te halen bleken voor doofstomme oren gesproken. De onafhankelijke Curaçaose valuta werd aan het pond gekoppeld. De Curaçaose Bank nam nu de kloeke stap om ponden te weigeren. De meester-doctor da Costa Gomez is gisteren naar Londen vertrokken om tezamen met financiële experts de Curaçaose toestand uiteen te zetten. Curaçao wacht met spanning op de resultaten. Het kan zo niet blijven. De Nederlandse regering moet haar dwaasheid van 1940, waarvoor zij gewaarschuwd werd, goed maken.

In Bulgarije werd Petkov doodgeschoten onder beschuldiging van hoogverraad. De protesten van Engeland en de Verenigde Staten mochten niet baten. De Russische satelliet stoorde zich niet aan de Verenigde Staten noch aan Engeland.

Tot slot werd bekend gemaakt, dat de 16 Europese landen aan de Verenigde Staten ongeveer 22 milliard dollars vragen voor de opbouw gedurende de vier komende jaren. Dit is het bekende Marshallplan. Het zal nauwkeurig in Washington bestudeerd worden, voordat het aan het Congres der Verenigde Staten zal worden voorgelegd. De Europese landen beschouwen dit bedrag niet als een aalmoes maar als een wettelijk recht.

CARDINAAL VAN ROEY IN HET GOUD.

Een grote menigte volks bracht Zondag hulde aan Joseph Cardinaal van Roey, aartsbisschop van

JOSEPH CARDINAAL VAN ROEY.

Mechelen en primaat van België, die zijn gouden priesterfeest vierde. De plechtigheden hadden plaats in de basiliek op de Koekelberg.

PETKOV TER DOOD GEBRACHT.

Officieel werd medegedeeld, dat Nikola Petkov, de leider van de Agrarische Unie in Bulgarije, hedennacht ter dood werd gebracht onder beschuldiging sagen gespannen te hebben tegen de Bulgaarse communistische regering.

Petkov werd geëxecuteerd ondanks de protesten van de Verenigde Staten en Engeland, die het vonnis weten aan misbruik van het recht. Zijn laatste kans om de dood te ontsnappen ontglipte hem verleden Donderdag, toen het Bulgaarse hoogste gerechtshof zijn beroep verwierp.

STRENGE STRAFFEN.

De Italiaanse regering van De Gasperi, die door de linkse partijen beschuldigd werd van inflatie, maakte gisteren een decreet bekend, waarbij de hoogste straffen van drie jaren gevangenisstraf of tien millioen lire gelijkstaande met 28.570 dollars werden afgekondigd tegen het overtreden van de prijsvaststelling.

RUDOLF PAUL TERECHT.

Het onder Britse censuur staande blad „Telegraf" berichtte, dat Rudolf Paul, minister-president van Thuringen, die verleden maand zijn ambt in de Sovjetzone in de steek liet, nu nabij Bad Nauheim woont in de zone der Verenigde Staten. Paul zeide, dat hij de Russische zone ontvluchtte omdat de Russen dingen van hem eisten, die in strijd waren met zijn geweten. De militaire autoriteiten verklaarden, dat zij geen kennis hadden van zijn verblijf.

NEDERLANDERS NAAR CANADA.

Het stoomschip „Tabinta" kwam Zaterdag van Rotterdam te Montreal aan met 800 Nederlandse emigranten aan boord. De groep bestond uit 197 families. Zij zullen zich vestigen in de landbouwdistricten van Canada. De meesten gaan naar Ontario en de overigen naar de Westelijke provincies, waaronder Brits Columbia.

AZIATISCH JEUGDCONGRES

Ondanks de vele moeilijkheden die het gevolg zijn van de Indonesische situatie, zal het Aziatische Jeugd Congres in November te Madioen in Oost-Java gehouden worden. Aldus meldt het Republikeinse persbureau Antara. Men verwacht dat ook de Wereldfederatie van de Democratische Jeugd te Parijs een delegatie zal zenden.

TRUMAN TWIJFELT.

Truman nodigde het gehele cabinet uit de lunch. Op het ogenblik dat de voornaamste leiders van het bestuur bezig zijn met een serie belangrijke besprekingen over de internationale problemen.

Marshall, die van de bijeenkomst van de Uno in New York naar Washington vloog om met den president te confereren, zeide, dat hij ten zeerste geloofde, dat het Congres voor een spoedige noodhulp aan Europa in buitengewone zitting zal worden bijeengeroepen.

Het schijnt echter, dat Truman nog niet overtuigd is van de noodzaak ener bijzondere zitting.

VIERJARENPLAN ROEMEENSE LANDBOUW.

Het Ministerie van Landbouw zal een Vierjarenplan voor de vernieuwing en ontwikkeling van de Roemeense landbouw uitwerken. De belangrijkste opgaven voor de Roemeense landbouw zijn: mechanisatie, verhoging van de veestapel, ontwikkeling van de productie van landbouwmachines, invoering van nationalisatiemethoden en verbetering van weinig vruchtbare gronden.

Nieuws uit Ned. Indie

SJAHRIR OP TERUGREIS.

Gisteren vertrok Soetan Sjahrir uit New York naar Shannon (Ierland). Op zijn terugreis naar Djokja zal Sjahrir via Londen Parijs, Cairo en New Delhi vliegen. Voor zijn vertrek zeide hij: „Mijn werk alhier is voor het ogenblik gedaan. Ik ga nu direct rapport uitbrengen aan mijn regering. De bereikte resultaten zijn over het algemeen bevredigend hoewel wij veel meer wilden".

Hij voegde eraan toe te hopen dat de drielanden commissie spoedig het Indisch probleem zou oplossen, daar het veels te lang geduurd heeft.

NADJAMOEDDIN ONTSLAGEN.

De oostindonesische premier Nadjamoeddin, die Zaterdag uit Nederland Bataviawaarts is vertrokken, is na een ingestelde onderzoek ontlast van zijn functies van premier en minister van Economische Zaken van de Staat Oost Indonesië. „Dit onderzoek stelde Nadjamoeddin bloot aan een uitgebreide net van corruptie", aldus een officiële bekendmaking van gisteren. De regering van Oost Indonesië heeft hierbij gedemonstreerd dat Oost Indonesië een sterke regering heeft met middelen die het van afzinken tot „corruptie-staat" zullen behoeden.

De Deviezennood

Curaçaose gulden is kerngezond

„Los van het Sterlingblok"

Gisteravond hield de Curaçaose Vereniging voor de Handel een buitengewone algemene vergadering in het Cultuurcentrum ter bespreking van de huidige deviezennood. De opkomst der leden was verrassend groot en op het eind van de vergadering sprak voorzitter F. Karner zijn blijdschap hierover uit en hij hoopte, dat ook op andere vergaderingen, die het interne leven van de vereniging aangaan, de leden zullen opkomen. Nu gebeurt het maar al te vaak, dat een vergadering moet uitgesteld worden, omdat het quorum niet gehaald wordt.

Voorzitter F. Karner opende ongeveer half negen de vergadering en zette hierna het doel van de bijeenkomst uiteen.

Het bestuur wil met de leden de situatie bespreken en in deze critieke dagen een nauwer onderling contact onderhouden. De deviezennood van heden is een onhoudbare toestand en wij hopen, dat het niet te lang moge duren. Er zit echter in de huidige toestand iets goed en dat is ons aller overtuiging, dat het niet meer kan opgelost worden met lapmiddelen en afspraken, die toch steeds weer verbroken worden. Wij moeten een einde maken aan deze regelmatig terugkerende noodtoestanden. Het goede van de huidige periode is, dat wij nu eendrachtig een definitieve oplossing willen. En dit kunnen wij te meer willen, omdat het mogelijk is. Al onze moeilijkheden zijn niet nodig.

Als wij de Curaçaose economische toestand nagaan dan zien wij, dat Curaçao een gezonde handelsbalans heeft. De inkomsten zijn groter dan de uitgaven. Wij hebben steeds sluitende begrotingen. Wij hebben een eigen stevige valuta, los van iedere andere valuta met een eigen dekking, die volkomen verantwoord is. Ter staving van het laatste diene dat de Curaçaose Bank globaal genomen 31 millioen gulden aan papierengeld in omloop heeft en een rekening aan crediteuren heeft van 34 millioen gulden. Er is een goudvoorraad van 38 millioen gulden .Aan ponden bezit de Curaçaose Bank nog 2 millioen en 5 millioen dollars. De verplichtingen van de Bank zijn dus wel alleszins gedekt.

De moeilijkheden zijn echter ontstaan toen in 1940 de Nederlandse regering in Londen met Engeland overeenkwam om zich aan te sluiten bij het sterlingblok. Ook Curaçao werd in dit sterlingblok opgenomen. Dit geschiedde tegen de uitdrukkelijke wens van Curaçao. Er bleek echter niets tegen te doen te zijn en hiermede begon een lijdensgeschiedenis, die nu wel zijn hoogtepunt bereikt heeft.

Geregeld werden er afspraken gemaakt. Er gingen missies ter bespreking en ter uiteenzetting van de Curaçaose toestand. Ten slotte werd in Mei van dit jaar een regeling getroffen, die bevredigde. Deze regeling is echter weer stop gezet, omdat Engeland de convertibiliteit der ponden in dollars ophief. Wij dachten eerst en terecht, dat de regeling van Curaçao er niet bijhoorde, maar al spoedig werd het duidelijk dat dit wel het geval was.

Naar aanleiding van deze toestand maakte de Deviezencommissie op 9 September bekend een serie beperkingen, waardoor het practisch onmogelijk werd buiten de noodzakelijke levensmiddelen nog goederen in de dollarlanden te bestellen. Naar aanleiding van dit besluit ontstonden er twee meningen. De eerste groep kantte zich tegen de deviezencommissie en was van oordeel, dat de deviezencommissie niet had moeten ingrijpen, omdat de huidige noodtoestand niet lang kan duren. Zij waren van mening, dat de bestaande dollarreserves gewoon zouden opgebruikt worden. Binnen enkele weken immers zou toch een oplossing moeten zijn gevonden. De Curaçaose Bank weigert immers ponden aan te nemen. Dit is absoluut een juist standpunt, want de Curaçaose Bank kan daar relatief gesproken niets mede beginnen. De C.P.I.M. nu heeft een 5 millioen gulden per maand nodig, waarvoor zij slechts een gedeelte aan dollars in de plaats geeft. De rest zijn ponden. De C.P.I.M. moet geld hebben ter voldoening harer verplichtingen alhier. Zo de Curaçaose Bank echter de ponden niet meer aanvaardt, omdat daardoor haar eigen dekking verdwijnt, dan is het wel duidelijk dat er een spoedige oplossing nodig is. En dit is de reden, dat de tegenstanders menen, dat men een paar weken de risico van het uitgeven van dollars wel had kunnen nemen.

De voorstanders van de deviezencommissie zijn echter van mening, dat de toestand wel langer dan enige weken kan duren en bovendien willen zij Curaçao niet zo enorm verzwakken door alle dollarreserve maar zo ongelimiteerd uit te geven. Het behouden van de dollarschat plaatst Curaçao in een sterke positie.

Het bestuur van de Curaçaose Vereniging van de Handel besloot in een spoedvergadering op 9 September zich achter het standpunt van de deviezencommissie te scharen en naar buiten zolang de onderhandelingen gaande zijn, de volle solidariteit te bewaren. Wij willen een gesloten front vormen en het ene grote doel verdedigen: **geen ponden meer.** Wij zullen voorlopig de offers brengen van geen bestellingen meer te kunnen doen, niet meer te kunnen reizen enz., om zodoende eindelijk een duurzame oplossing te verkrijgen.

Het bestuur van uw vereniging, aldus Karner, had ook een bespreking met de deviezencommissie en het werd getroffen door de vastbesloten houding om in geen geval ponden meer te aanvaarden.

Onze Curaçaose gulden moet gezond blijven. De vereniging zond telegrammen aan Dr. Da Costa Gomez en de minister van Overzeese Gebiedsdelen. Alhoewel de positie van Mr. Dr. da Costa Gomez ons nog niet duidelijk is, zijn wij er toch van overtuigd, dat hij de Curaçaose belangen vertegenwoordigt.

De heer Hoogeveen stemde met onze actie in en ook de Kamer van Koophandel was in deze actief en zond een telegram aan minister Lieftinck. 16 Uren na het zenden van het telegram hadden wij reeds antwoord van Dr. Gomez, die zich onmiddellijk naar de minister begaf, die echter het telegram nog niet ontvangen had. Hieruit blijkt dus wel, hoe snel de

heer da Costa Gomez handelde.

Later kwam een ander telegram, waarin Dr. Da Costa Gomez ons meldde, dat er Maandag (dus heden) een bespreking te Londen betreffende deze quaestie zou gehouden worden. De Heer Da Costa Gomez kreeg van de minister machtiging om aan de onderhandelingen deel te nemen. Ter bestrijding der onkosten vroeg hij 40 pond over te maken op de Twentse Bank (algemeen gelach).

Voorzitter Karner vond het lachen niet nodig, omdat het begrijpelijk was dat Dr. Da Costa Gomez zulk een uitgave niet persoonlijk doen kon en hij bovendien misschien niet eens de deviezen kon krijgen.

De vereniging stuurde het geld en wenste Dr. Da Costa Gomez veel succes. Het is echter duidelijk, dat de heer Da Costa Gomez niet voor de vereniging spreekt. Dat kan niet eens. Hij heeft een machtiging van de minister en treedt officieel namens de regering op. Waarschijnlijk behoort hij tot de commissie, die deze quaestie in Londen moet regelen.

Laten wij hopen, aldus sprak de Heer Karner tot slot, dat de Nederlandse regering zich nu eindelijk de toestand in Curaçao realiseert. Laat er nu eindelijk een beslissing komen, die af is. Laten wij loskomen van het sterlingblok. Er is slechts één oplossing mogelijk. Wij moeten zeggingschap hebben over eigen financiën. Op slot van rekening hebben wij de beste valuta.

Hierna bestond er gelegenheid vragen te stellen. Over de eigenlijke quaestie bleek men het volkomen eens. In verband met het verbod om postpakketten te versturen naar Nederland, vroeg de heer Delvalle of daar niets aan te doen is. Vele zaken hebben vele goederen in voorraad, die bestemd zijn om in Nederland te dragen, vooral in de komende winter. Deze goederen hebben geen zin op Curaçao. Zou er voor deze goederen geen permissie ter verzending gegeven kunnen worden? Dit zou de dollarpositie in geen enkel geval schaden. Het is mij gebleken, dat de heer Van Boven er veel voor voelt.

De heer Karner vond het een gezond voorstel en zou het bespreken met het departement van Economische Zaken.

Een ander lid ter vergadering wilde dit nog uitbreiden met goederen, die niet uit dollarlanden komen en gemakkelijk aangevoerd worden. Ook dit zou voorgelegd worden aan Economische Zaken. Eventueel zou hiervoor een lijst opgesteld kunnen worden.

Een ander klaagde over de kleine winstmarge bij de verkoop van levensmiddelen. De heer Karner antwoordde hierop, dat deze quaestie met den Heer van Boven besproken zou worden, zodra de deviezenquaestie was opgelost.

Vervolgens kwam het gerucht ter sprake, dat de C.P.I.M. obligaties en waardepapieren zou gaan uitgeven ter verkrijging van Curaçaos geld. De heer Karner betwijfelde dit echter. De C.P.I.M. heeft hiervoor machtiging nodig van het gouvernement. En dit zou bovendien slechts een tijdelijke oplossing zijn, omdat de geldmarkt hier te klein is en de benodigde gelden te groot. Ook het rentevraagstuk zal een rol spelen.

De heer Senior zeide hierop, dat ook hij het gerucht gehoord had, maar er verder niets van wist. Hij vond echter dit niet zo heel erg, want wij kopen dan de stukken en verkopen ze dan weer voor goede dollars aan de Amerikanen. En uiteindelijk geven wij dan de Shell aan de Amerikanen.

Na deze geanimeerde gedachtenwisseling werd de vergadering gesloten.

Schaars bevolkt Paradijs

Nieuw Zeelands heerlijkheden

Nu er in Nederland in vele kringen een neiging heerst om het land te verlaten en elders in de wereld een nieuw bestaan te zoeken, menen wij er goed aan te doen onderstaand artikel te plaatsen, dat ons van bevriende zijde wordt toegezonden.

Het land van Abel Janszoon Tasman. Voor die Nederlanders, die daar in 1946 na evacuatie uit Java een onvergetelijke tijd hebben doorgebracht, gaat bij het horen van die naam een schatkamer van herinneringen open, doch dit zijn er nog geen 2000; de meesten uwer is dit eilandenrijk volkomen vreemd.

Ongeveer 1650 km. ten Zuid-Oosten van Australië omspoelen de golven der Tasmanzee de Noordkaap van dit eilandgebied, kaap Maria van Diemen, en hier begint Nieuw Zeeland, waarvan de voornaamste eilanden het Noord- en het Zuideiland zijn; zij meten van Noord tot Zuid ruim 1600 km. doch nergens is men meer dan 100 km. van de zeekust verwijderd. Door de uitgestrekte ligging Noord-Zuid is het klimaat er zeer verschillend, hoe Zuidelijker, hoe kouder. Het Noorden is sub-tropisch en in het Zuiden zijn de condities voor wintersport ideaal. De jaarlijkse gemiddelde zonneschijn is 2000 uren, wat ongeveer overeenkomt met Italië en ongeveer 600 uur meer is dan in Nederland. Voor Auckland, de grootste stad in Nieuw Zeeland, is het 2235 uur.

De jaargetijden verschillen 6 maanden met Europa; op 21 Juni begint de winter en de kerstvacanties brengt men aan zee door; kantoren, restaurants in de steden, winkels, kortom bijna alle niet vitale bedrijven sluiten dan voor 3 weken; het land is een paradijs voor de liefhebber van de zomersport. Surfing, zeilen, jagen, vissen in zee (zwaard-vissen en mako-haaien) forellen vissen in de meren en rivieren en, wanneer het niet te warm is, golf, tennis en cricket.

Vrijwel iedere Nieuw Zeelander kan zich een vacantie veroorloven, de moeilijkheid voor hem zijn niet de financiën, maar de last om tijdig accommodatie te vinden. Hotels en pensions zijn maanden te voren vol geboekt, de vervoermiddelen zijn overvol, hoewel er velen met hun eigen auto reizen en dat wil wat zeggen, want op 5 Nieuw Zeelanders bezit er 1 een eigen wagen. Materiële zorgen kent de Nieuw Zeelander nagenoeg niet, er is geen werkloosheid, integendeel, er zouden terstond een 25.000 vrouwen en 15.000 mannen kunnen worden geplaatst. Hier raken wij een probleem, waarmee dit land staat of valt, nl. het ontstellende gebrek aan arbeidskrachten, zowel aan geschoolde als ongeschoolde.

Nieuw Zeeland is iets groter dan Engeland en Schotland tezamen en in dit uitgestrekte en voor 80 pct. zeer goed bewoonbare gebied wonen slechts 1.760.000 mensen, van wie ruim 100.000 Maori's. Meer dan de helft der bevolking woont in steden, 35 pct. woont in de 4 belangrijke centra: Auckland (265.000), Wellington, de hoofdstad (173.000), Christchurch (150.000) en Dunedin (84.000), beide laatstgenoemde liggen op het Zuideiland en alle vier zijn universiteitssteden.

Nieuw Zeeland levert Engeland jaarlijks 24 millioen boter- en 26 millioen kaasrantsoenen; het is de grootste kaas-, schaaps- en lamsvleesexporteur ter wereld, een der belangrijkste exporteurs van boter en de uitvoer van wol neemt op de wereldranglijst de derde plaats in. Het zou een nog belangrijker rol als producent kunnen spelen, indien het land over meer werkkrachten zou beschikken. Dit ernstige tekort kenmerkt hier het leven van de dag; U wacht maanden en maanden op een nieuw pak, omdat de kleermakers de stoffen, die er in overvloed zijn, niet kunnen verwerken; productie in fabrieken moet worden gestaakt, omdat er onvoldoende vrouwen en meisjes zijn om de geproduceerde goederen in te pakken; in hospitalen staan vele lege bedden omdat er niet voldoende verpleegsters zijn; hotels kunnen soms 60 pct. der kamers ter beschikking stellen, omdat er geen bedienend personeel is voor een groter aantal gasten. En zo zou ik kunnen doorgaan. Denkt niet dat de werkcondities misschien ongustig zijn en dat daarin de oorzaak gezocht moet worden.

Goede voorwaarden.

Deze condities zijn voortreffelijk. In 1945 heeft een Hof van Arbitrage de minimum lonen vastgesteld in alle bedrijven, de laagste schaal der weeklonen voor mannen is ruim £ 5 en voor vrouwen £ 4; de meeste fabrieken betalen echter, ook aan ongeschoolde krachten veel meer en maken het zo aanlokkelijk mogelijk daar te gaan werken; er worden tegen kostprijs uitstekende maaltijden verstrekt in aardig ingerichte lunchrooms, voor de vrouwen en meisjes staat er ieder kwartaal een gratis permanent-wave op het programma, de mannen hebben hun biljartzalen en alles uiteraard gratis. Behalve voor de maaltijden wordt er gepauseerd voor de ochtend- en voor de middag-thee, die natuurlijk ook gratis is. Dit alles krijgt u voor ... 40 uur per week werken, want reeds in 1936 werd de 40-urige werkweek ingevoerd, wat betekent dat scholen, winkels, kantoren en fabrieken Zaterdags en Zondags gesloten zijn.

Met de medische verzorging heeft de werkgever weinig te maken want deze is voor en ieder kosteloos. In dit land kent de staat ieder burger het recht toe op vrije medische verzorging in de ruimste zin van het woord, d.w.z. vrij dokter, medicijnen en ziekenhuis; prefereert u een particuliere kliniek, dan betaalt de staat u 9 shillings per dag. Indien u ongeschikt blijkt tot werken door een oorzaak buiten uw schuld, dan zorgt de staat voor u, tenzij u over eigen middelen beschikt; u ontvangt per week £ 2 en een echtpaar krijgt £ 4; ditzelfde geldt voor de oude dag, d.w.z. van uw 65e jaar af. Deze „sociale zekerheid" kost de staat millioenen maar de burger kost het slechts 7½ pct. van zijn inkomen in de vorm van een loonbelasting.

Het onderwijs op alle openbare en middelbare scholen, zelfs het hoger onderwijs is vrij, doch de leermiddelen dient de student zelf te betalen: de leerplicht bestaat van het 7e tot het 15e levensjaar. De oorspronkelijke bewoners van dit land, de Maori's, delen in deze voor hen aanvankelijk wellicht vreemd schijnende maatregelen van overheidszorg en overheidsbemoeienis. Er is hier geen rassenprobleem; de Maori's nemen deel aan het bestuur van het Dominion; een der Ministers is een Maori en 4 zetels in het parlement zijn voor hen gereserveerd.

Rusland maakte benkend !.V

Wat is het toch jammer, dat Tasman dit land alleen maar heeft ontdekt, want zoals het nu is gegaan; Auckland is eerst in 1840 gesticht, dus heel wat later dan Jacatra. Het ligt tussen de havens Waitemata en Manakau en is gebouwd op heuvels, omringd door de zee; de lengte der zeekust binnen de grenzen der stad is 47 km., wat erg prettig is, want Auckland heeft een Italiaans riviera-klimaat. Het cosmopolitisch karakter der stad vindt vermoedelijk zijn oorzaak in het feit, dat Auckland de naastbijgelegen grote haven van Noord-Zuiden is ten aanzien van Europa, Canada, de Verenigde Staten, Australië, Indië en de Zuidzee Eilanden; het is het eindpunt van de Pan American Airways, de British Commonwealth Pacific Airlines en de Tasman Empire Airways. Passagiers worden hier opgevangen door de Union Airways of New-Zealand, die hier 2900 km. luchtnet exploiteert of door de New-Zealand Railways, die ruim 5000 km. spoorbaan in exploitatie heeft. Het is de toegangspoort tot dit land van bergen en vlakten, meren en bossen, fjorden en gletschers, welvaart en overvloed, niet alleen voor de welgestelde toerist, doch ook voor de toekomstige immigrant.

Ik heb u slechts een zeer oppervlakkige indruk kunnen geven van dit mooie jonge land, van deze natie waar wij, Nederlanders gaarne geziene gasten zijn. Ik zou u nog zo veel kunnen vertellen over het leven in dit land, over het leven van ons Nederlanders hier over de Maori's hun zangen en dansen, over de mogelijkheden der immigratie, de regeringsplannen en de publieke opinie daaromtrent. Indien u inderdaad meer zoudt willen weten, schrijft u dan aan de Auckland Public Relations Officer in Auckland, New Zealand: de vliegpost doet er maar 10 dagen over en schrijft u vooral in uw eigen taal. Misschien — indien er te veel brieven zijn — staat uw hoofd-redacteur mij plaatsruimte toe voor een ander artikel.

CURAÇAO

EEN JOURNALIST OVER PALESTINA.

Gedurende de laatste oorlog streden ruim 1½ millioen Joodse soldaten onder geallieerde vanen. Namen van steden, die in de krijgsgeschiedenis een bijna legendarische klank kregen, zoals Tobroek, El Allamein, Stalingrad en Kreta, telden Joodse soldaten tot hun garnizoensbezetting. De totale verliezen bedroegen ruim 6000.000 man, wel een bewijs dat het Joodse volk een zware tol aan deze vijf jaren van oorlog en ellende hebben betaald, aldus verklaarde ons Ing. Miron Szeskin, redacteur van het in Palestina verschijnend dagblad „National Daily News Hamashkif" in een persconferentie, die in Hotel Americano gehouden werd.

De heer Szeskin, die momenteel op Curaçao verblijft en binnenkort naar de Verenigde Staten zal vertrekken om aldaar van nabij de besprekingen van de UNO te kunnen volgen, gaf interessante uiteenzettingen over dit Palestijnse dilemma.

Interessant reeds daardoor, wijl hij als kenner bij uitstek, deze kwestie zo scherp kon stellen.

Van Churchills belofte om de Joden na de oorlog niet te vergeten, is weinig of niets terecht gekomen, aldus spr. De grenzen van Palestina zijn gesloten, emigranten worden niet toegelaten. Palestina is verdeeld in drie zones, waar de aankoop van land zo bemoeilijkt wordt, dat er practisch niets van terecht komt.

Het verdrag van Balfour, waarbij Engeland het mandaat kreeg, werd eerst in 1922 gepractificeerd, zodat de tijdsduur in 1947 had moeten eindigen. Van een ontruiming der Engelse troepen is geen sprake geweest en zelfs is men er toe overgegaan om ¾ van Palestina, Trans-Jordanië geheten, tot een onafhankelijk koninkrijk te proclameren onder Amir Abdulla.

Het is juist deze Balfourverklaring, waar alles om heen draait. Immers de Britse Regering heeft zich uitgesproken ten gunste van het stichten van een Joods Nationaal Tehuis in Palestina en deze belofte moet het nu maar eens gestand doen. Want het is logisch dat de Joden onder een Joodse staat verstaan een staat, gebaseerd op volledige gelijkheid en gelijke rechten voor alle inwoners, onafhankelijk van hun geloof of ras, zonder overheersing of onderdrukking. En daar zij niets te verliezen, maar wel alles te winnen hebben, zullen zij — en met de wapenen in de hand — hun doel trachten te verwezenlijken.

Onze gastheer zette de misvatting recht als zouden de Joden vechten om Palestina als land. Integendeel, zij vechten om Palestina als staat, zodat de Joden zich immer beroepen kunnen op die staat en kunnen terugvallen op de internationale rechten van hun land.

Als slot voerde Miron Szeskin aan dat er slechts een oplossing was om dit probleem afdoende te regelen. Deze oplossing bestaat hierin dat het Britse mandaat dient te eindigen, de Joden met de vorming van een democratische regering worden belast, een en ander onder controle van de U.N.O. en immigratie van 1.000.000 Joden uit Europa en een 500.000. — uit het midden Oosten.

Het Joods probleem dient zo gauw mogelijk te worden opgelost, want daarmede is de wereldvrede slechts gebaat.

LIGTELIJNS TENTOONSTELLING.

De tentoonstelling van schilderstukken door de Heer E. J. Ligtelijn in het Cultuurcentrum zal wegens overgrote belangstelling nog twee dagen verlengd worden.

De tentoonstelling is geopend van 15 tot 19 uur.

Wij bevelen een ieder aan deze unieke gelegenheid niet te verzuimen.

Nieuws van overal

ZWITSERSE STUDENTEN BEDANKEN VOOR INTERNATIONALE STUDENTEN UNIE.

De Zwitserse Nationale Studentenbond heeft zich teruggetrokken uit de Internationale Studenten Unie, na kennis te hebben genomen van de eenzijdige communistisch getinte besluiten van deze Unie op haar huidig Congres te Praag. Voorts zal de Zwitserse Universitaire Sportbond niet deelnemen aan de a.s. internationale athletiekfeesten te Parijs, welke eveneens door voornoemde Unie geprotegeerd worden.

BENZINE IN KORRELS.

Een Frans geleerde heeft een middel gevonden om benzine tot een vaste stof te maken. Het zijn onontvlambare korrels, welke bij aanraking met de lucht niet verdampen. Deze korrels zijn omhuld met een gelatine-achtige stof. Wordt de korrel verbrijzeld dan spat de benzine eruit en krijgt haar eigenschappen terug. In de Verenigde Staten wordt een motor gebouwd, die met deze benzine zal worden gedreven.

De nieuwe benzine zal de veiligheid voor de luchtvaart vergroten. Door middel van een speciale motor kan de vaste benzine dadelijk in gas overgaan.

OLIEBORINGEN IN OLDENBRUG.

Bij Zwischenahn, Eckern en Osteraches in Oldenburg zijn 5 olieboortorens in bedrijf genomen, aangezien op grond van geologische onderzoekingen in de omgeving van het Zwischenahner Meer de aanwezigheid van aardolie aldaar vermoed wordt.

ECONOMISCHE SITUATIE IN ALBANIË.

Van de oppervlakte van Albanië is tweederde onvruchtbaar; slechts ± 10% werd tot nog toe bebouwd. Nagenoeg de gehele bevolking van 1 millioen mensen leeft onder zeer primitieve omstandigheden. De belangrijkste landbouwproducten zijn oliehoudende zaden en tabak, welke in ruwe toestand worden geëxporteerd, aangezien het land practisch geen olieverwerkende installaties bezit.

In Zuid-Albanië zou het terrein buitengewoon geschikt zijn voor de cultuur van rijst. Pogingen in die geest zijn nog niet ondernomen, daar het nodige kapitaal hiervoor in Albanië niet aanwezig is.

De handelsbalans van Albanië was ook vóór de oorlog steeds passief. De betalingsbalans kon min of meer in evenwicht worden gehouden door de vrij belangrijke bedragen, welke talrijke in het buitenland levende Albanezen aan familieleden overmaakten.

Tijdens de Italiaanse bezetting werd voornamelijk de haven van Durazzo gemoderniseerd. Spoorlijnen werden echter niet aangelegd, alhoewel momenteel gewerkt wordt aan een spoorwegverbinding tussen Durazzo en Elbassan. Na de oorlog heeft Albanië zich wat de buitenlandse handel betreft, nagenoeg volledig op Zuidslavië en enige andere Zuid-Oosteuropese landen geconcentreerd. Tussen Albanië en Zuidslavië bestaat een tolunie. De Albaanse industrie is beperkt tot enige meelfabrieken een kleine sigarettenfabriek en een meubelfabriek. Een suikerfabriek is in aanbouw.

Door Italië werden de laatste jaren 1.250 km goede autowegen aangelegd.

Voorts beschikt de hoofdstad Tirana over een belangrijk vliegveld. Wat bodemschatten betreft beschikt het land slechts over aardolie, welke tot nu toe in ruwe toestand werd geëxporteerd.

ALCOHOL UIT HOUTZAAGSEL.

In een fabriek te Springfield, in de Verenigde Staten van Noord Amerika wordt thans houtzaagsel omgezet in alcohol van een hoog gehalte. Dit is de eerste fabriek op dit gebied in de Verenigde Staten. Houtcellulose wordt aan een behandeling met zuren onderworpen, waardoor het eerst wordt omgezet in glucose. De suiker wordt gefermenteerd en de alcohol gedistilleerd. Het resultaat hiervan is een ethylalcohol (95%).

Ofschoon de alcohol drinkbaar is wordt de gehele fabrieksproductie thans voor industriële doeleinden gebruikt en niet voor consumptie. De fabriek, welke een bedrag van $ 3.100.000 vereist heeft, werd gebouwd met behulp van regeringsfondsen, doch wordt geëxploiteerd door een groep uit de houthandel, die een voordelige toepassing zocht voor haar afval (houtzaagsel). De tegenwoordige prijs is enige centen duurder dan de alcohol bereid uit melasse.

UITVOERING VAN WATERWERKEN IN PERU.

Een maatschappij voor waterbouwkunde te Neurenberg, heeft opdracht gekregen de door de Peruaanse regering ontworpen plannen betreffende de bouw van waterkeringen en irrigatiewerken in het Peruaanse hoogland uit te voeren.

MODERNISERING VAN HET TURKSE TRANSPORTWEZEN.

De haven van Istanboel zal worden gemoderniseerd. In het Aziatische gedeelte van de stad zal een grote haven worden gesticht in Hadjar Pasja of in Derindzji en in het Europese gedeelte van Edikulu. Grote credieten zullenter beschikking worden gesteld voor het verbeteren der havens en vooral voor verbetering der Turkse spoorwegen. Voor de uitbreiding en verbetering van het spoorwegnet zal een som van 385 millioen Turkse ponden ter beschikking worden gesteld, voor de verbinding van Turkije met Iran en Irak 160 millioen Turkse ponden en 150 millioen pond voor de verbouw van der havens. Ten behoeve van het luchtverkeer zal 40 millioen Turkse ponden worden uitgetrokken. De handelsvloot zal met 70.000 ton uitgebreid worden. Turkije kocht in de Verenigde Staten 6 vrachtschepen aan, welke reed naar Turkije voeren. Bovendien worden voor Turkije twee vrachtschepen in Zweden gebouwd en 1 passagiersschip werd in de Verenigde Staten aangekocht. Turkije onderhandelt over de aankoop van nog enige schepen, inclusief 8 passagiersschepen en 2 tankschepen. Wat het luchtverkeer betreft, proefvluchten werden gehouden tussen Turkije, Egypte, Syrië en de Libanon teneinde luchtverbindingen tussen deze staten tot stand te brengen.

Zilveren professie-feesten in het Vicariaat

PASTOOR VAN LOOY.

Op 23 September van dit jaar herdenken de Zeereerwaarde Paters Clemens van der Looy O.P. en Mamertus Latour O.P. het feit, dat ze vijfentwintig jaar geleden in het moederklooster der Paters Dominicanen van Huissen (Gelderland) hun religieuze geloften hebben afgelegd. Ofschoon ze dus 25 jaar kloosterling zijn, hebben ze van die 25 jaar er 18 à 19 doorgebracht buiten het klooster. Op de dag, dat ze hun klooster geloften aflegden in de handen van den prior, had geen van beiden ook maar het flauwste vermoeden van wat de toekomst hem brengen mocht. Maar de bereidheid van wil, waarmede ze iedere benoeming hebben aanvaard, die hun overheid hun naderhand gaf, de bereidheid van wil, waarmede ze hun schouders hebben gezet onder iedere taak die hun overste hen oplegde, de bereidheid van wil, waarmee ze eigen ideeën, plannen en verlangens hebben verzaakt om de plannen, verlangens en ideeën van hun oversten te dienen, vindt zijn wortel, zijn origine, zijn fundament in hun religieuze professie. Daar ligt de sleutel die toegang verschaft tot hun leven.

Vanzelfsprekend zal 23 September, de 25e verjaardag van hun professie, niet ongemerkt aan hen voorbijgaan. Het kan niet anders of hun gedachten zullen teruggaan over de afgelegde weg. Maar het feit mag ook niet ongemerkt voorbijgaan aan de buitenwereld, zeker niet aan de parochie van Pietermaai, schoon zij zelf wellicht het anders zouden wensen. Ze zijn immers te zeer vergroeid met het katholieke leven op Curaçao en te velen zijn er, die hun een dankbaar hart toedragen.

Beiden zijn momenteel werkzaam op Pietermaai; pater van der Looy als pastoor — en dat wel gedurende de laatste acht jaren, een unicum in de historie van de parochie, dewelke een uitzonderlijk zware post is —; pater Latour gedurende de vier laatste jaren als oudste kapelaan. Maar 19 jaren geleden toen zij voet aan land zetten op Curaçao, werden beiden reeds geplaatst op Pietermaai en begonnen daar hun werk als missionaris. Naderhand gingen ze uiteen. Pater van der Looy kwam als kapelaan op Otrabanda, werd secretaris van den bisschop, kreeg de geestelijke verzorging van het jeugdwerk, was aalmoezenier van leger en vloot; terwijl pater Latour als kapelaan op Santa Familia kwam, daarna naar de Bovenwinden trok, naar Sint Eustatius en Saint Barthelemy, om naderhand pastoor te worden op San Willibordo, Jandoret en Kralendijk van Bonaire. Om na jaren van omzwervingen rijper en wijzer geworden door het leven weer samen te komen op hun punt van uitgang.

Men kan ze vaak getweeën zien wandelen over Scharloo of langs het Waaigat vooral in de friste van de avonduren. De pastoor, een kleine man, enigszins gebogen van gestalte, alsof de last van de 12.000 parochianen zwaar op hem drukt; zijn hoofdkapelaan, breed en kaarsrecht, groot in verhouding tot den kleinen pastoor, getooid met zijn onafscheidelijke tropenhelm. Zo verschillend als ze van elkander zijn in uiterlijk voorkomen, even zo groot verschil is er in het innerlijk der beide mannen. Want hun karakter en hun interessen liggen ver uit elkaar. Hetgeen intussen niet verhindert, dat ze broederlijk en eensgezind samenwerken bij het verzorgen van een en dezelfde parochie.

Latour heeft de natuur van een vorser, vooral op geschiedkundig gebied. Met zorg en nauwgezetheid tekent hij alles aan wat hij ontdekken kan betreffende Curaçao's geschiedenis, snuffelt met een scherp oog in archieven, oude tijdschriften en publicaties. Hij ziet geen woord over het hoofd, maakt vergelijkingen, ontdekt fouten, trekt conclusies en komt telkens voor de dag met nieuwe verrassende vondsten. Hij heeft de natuur van een docent. Reeds een gewoon gesprek met hem is leerzaam, want opgevuld met allerlei wetenswaardigheden. Bij een tocht door het Curaçaose landschap staat men eenvoudig verbaasd over zijn veelomvattende kennis van Curaçao's fauna et flora, van Curaçaose landhuizen, hun geschiedenis en eigenaardigheden, van bergen en wegen en buurtschappen, hun namen en de oorsprong daarvan.

Op het gebied der geschiedenis bezit hij een fantastisch geheugen, en uit die rijke voorraad put hij voor eenieder, die hem een willig oor leent. Hij is een volmaakt docent. Tot zelfs zijn Zondagspreken zijn doctrinair en docerend. Hij is een van de paters, die het meest publiceerde in kranten en tijdschriften. In zijn rustige pastoorsjaren van Kralendijk schreef hij een uitgebreid boek over de kerkgeschiedenis van Curaçao, maar hij is desalniettemin tot zijn niet gering verdriet weinig gekend bij de gewone mensen. Het overkomt hem meermalen, dat hem bij zijn huisbezoeken de vraag wordt gesteld of hij een nieuwe pater is, en de opmerking gemaakt wordt, dat hij al zo goed papiament spreekt. Maar in andere kringen is hij des te meer gekend en gewaardeerd. Hij is momenteel secretaris van de Stichting van het Curaçao's Museum, hij is redacteur van de West-Indische Gids, godsdienstleraar aan de A.M.S. enz.

PATER LATOUR.

De pastoor publiceert niet, hij niet bijster geïnteresseerd in de geschiedenis en namen en bijzonderheden van Curaçao's verleden. Hij denkt aan het heden. Aan wat er hier en nu gedaan moet worden in het belang van zijn parochie, zijn kerk, zijn scholen, het een of ander huisgezin. De pastoor publiceert niet, rij heeft er eenvoudig de tijd niet voor, maar hij is gekend door heel zijn parochie. Er is er bij wijze van spreken niet één op de 12000 zielen, die hem niet kent. Hij heeft echt de natuur van den herder, die zijn schapen kent en door hen gekend wordt. En niet alleen kent hij de zijnen en de zijnen hem, maar hij houdt van hen en wordt door hen bemind. Hij draagt al zijn mensen zonder uitzondering een goed hart toe. Hij is begaan met hun wel en wee, is verheugd en gelukkig als het hen goed gaat en bedroefd om hun tegenslagen. Hij staat altijd klaar met raad en daad, daar, waar geholpen moet worden, hij slooft zich werkelijk voor hen uit.

Welhaast de ganse dag, en dat gedurende zes dagen in de week, zit hij op zijn „kantoor" zijn schapen ter beschikking. En ze komen, klein en groot, rijk en arm. Het is een aanhoudend komen en gaan. Het kleine vestibuletje voor zijn kantoor is vaak te klein om al de wachtenden plaats te bieden. En met bewonderenswaardig geduld staat hij allen te woord, hoort de ellenlange klachten der armen, luistert naar de zorgen van vaders en moeders, geeft raad en uitkomst aan jongemensen, die met hun moeilijkheden bij hem komen. Hij heeft echt de natuur van een herder.

Daarenboven is hij evenwel een energiek en ondernemend man. Hij heeft het aangedurfd om in de moeilijke oorlogsjaren zijn kerk van Pietermaai, die in een meer dan desolate toestand verkeerde, grondig te restaureren, een taak waarvoor menig ander pastoor eertijds was teruggeschrokken. Maar Van der Looy heeft het gedaan en met succes. Hij veranderde het aanschijn van zijn kerk van buiten en eveneens van binnen op zeer artistieke en tegelijk afdoende wijze. Hij vervaardigde nieuwe banken, een nieuwe communiebank, een nieuwe preekstoel. Zodat zijn kerk momenteel verreweg de mooiste is van heel het eiland. En nog loopt hij met plannen rond voor een verfraaiing van het presbyterium, voor een vijftal gebrandschilderde ramen, voor het aanbrengen van een geluidsinstallatie, voor nieuwe biechtstoelen enz. En zelfs nog wijdser plannen draagt hij in zich om.

Hij dringt er bij den bisschop en bij zijn overheden op aan om zijn parochie te verdelen, in tweeën, in drieën desnoods. Want goed pastoor zijn over zulk een enorm aantal mensen gaat eenvoudig de krachten van een mens te boven, hoe sterk van gestel en bereidheid van wil is hij ook zijn moge, ook al wordt hij bijgestaan door drie of vier kapelaans.

Pietermaai viert dubbel feest op 23 September. Met een dankbaar hart voor al het goede, wat O.L. Heer door de handen van deze twee mannen aan de parochie gaf.

A. F.

40 JAAR PROFESSIEFEEST.

Heden viert ook pater Reginaldus Hofhuis zijn veertig-jarig professiefeest. Het grootste gedeelte van zijn leven bracht pater Hofhuis in de missie door. Hij is een stille werker, die rustig zijn leven slijt in de dienst des Heren en voor het heil zijner medemensen. De pater zal het op de parochie van Santa Famia zeker niet aan belangstelling ontbreken.

PASTOOR ELIE.

Onder de priesters die heden hun professiefeest vieren in de Orde van St. Dominicus is ook de welbekende pastoor van Groot-Kwartier. Pater P. Elie O.P. Elf jaar lang is hij al pastoor van die Parochie. Door zijn rustig weloverwogen oordeel en vooral kalm optreden heeft hij in dit internationale milieu als zijn parochie is overal de sympathie van zijn parochianen gewonnen.

Met een ieder leeft hij mede; voor een ieder heeft hij een goed opwekkend woord. Mooi en godsvruchtig komen in zijn Kerk de godsdienstige feesten tot hun recht, dank niet weinig aan de onbegrensde ijver van de pastoor.

Lange tijd stond hij alleen voor dat zware werk. Als ik hem in zijn parochie bezig zag dan maakte ik of ik wilde of niet een vergelijking met St. Paulus. Hollands papiaments. Spaans Portugees, Engels en ik weet al niet in welke taal meer, heb ik hem de Zondags Evangelies horen voorlezen. Ook hij zegt als het evangelie maar gepredikt wordt. Ik zou hem willen noemen de beste getuigen van het voordurende Pinksterwonder.

En als ik onder het horen van al die vreemde talen de kerk eens doorkijk dan zie ik op de gezichten... „en een ieder begrijpt Gods wonderbaarheden". Moge het Pastoor Elie gegeven zijn nog vele jaren zijn groots werk door te zetten.

ZILVEREN PROFESSIE-FEEST VAN SOEUR EUSTACIE TE SOTO...

De parochie Soto vierde Donderdag jl. op plechtige wijze het feest van soeur Eustacie, die van haar 25 jaar kloosterleven, 18 jaar lang voor de jeugd dier parochie heeft gewerkt. De belangstelling tijdens de plechtige H. Mis was dan ook zeer groot.

Zeer velen verenigden zich met de jubilerende soeur aan de communiebank. De geestelijke stemming werd nog verhoogd door de keurige versiering van de kerk en door de zang van het koor. 's Middags was er een feestelijke bijeenkomst van de schoolkinderen, welke bijgewoond werd door tal van ouders. De stemming bleef er in, mede door tal van goed geslaagde voordrachtjes. Zondags werd het feest voortgezet met een H. Mis, waarin de schoolkinderen voor de vocale omlijsting zorg droegen.

Na de H. Mis was er een zeer druk bezochte receptie; bijna alle parochianen wilden gaarne de gelegenheid benutten om de zuster persoonlijk te bedanken. Een feestavond vormde het waardig slot van het geheel. Moge het feest van soeur Eustacie, dat zo schitterend geslaagd is de band tussen ouders en zusters meer en meer versterken tot heil van de toekomst.

De noodkerk van Soto, die nu reeds 23 jaar in gebruik is, bleek bij het feest te klein te zijn om alle mensen een plaats te kunnen bieden. Sedert Maart van dit jaar is de Stichting begonnen een fonds te stichten, teneinde de bouw van een nieuwe kerk mogelijk te maken.

Wij willen gaarne een beroep doen op geheel Curaçao dit prachtig werk te steunen, opdat ook in Soto en nieuwe kerk moge verrijzen als een waardig huis voor God en als krachtig centrum voor de gehele parochie.

Op bovenstaande foto ziet men de paters Clemens D. v. Looy, Bonifacius D. Hart, Petrus D. Elie en Mamertus D. Latour.

Deze foto werd genomen vlak voordat zij naar de missie van Curaçao vertrokken. Op een kille regenachtige dag in November van het jaar 1929 vertrok een de missionarissen naar Curaçao een onbekende toekomst tegemoet.

..Drie der paters vieren heden hun 25-jarig professiefeest en hun verdiensten zijn algemeen bekend. Pater Hart echter stierf 13 October 1937 in de vol le bloei van zijn leven. Een schone toekomst wachtte hem, doch het behaagde God hem vroegtijdig tot zich te nemen. Mogen zij, die hem gekend hebben, op deze feestdag zijner confraters en klasgenoten hem gedenken in hun gebeden.

Toch Dos pa Uno

Hieronder volgt het verslag van de vergadering van de Raad van Politie op Aruba, gehouden 5 uur 's namiddags op 19 September 1947.

Naar aanleiding van deze vergadering zond Henny Eman ons het telegram, dat wij gisteren publiceerden en heden herhalen. Het luidt als volgt.

„Amigoe Curaçao.

In vergadering Politieraad gisterenavond bleef vastgesteld dat de Redactie verzonden telegram H.M. Koningin steunende volksverzoek afscheiding unaniem werd aangenomen en verzonden dus geen twee tegen één. Mijn informatie aan u is juist ook telegram Staten verzoekende behandeling decentralisatieontwerp t.a.v. Aruba niet voortzetten was unaniem.

Kwartsz heeft zijn voorzitterschap afscheidingscommissie tot heden niet neergelegd reden waarom ik mij moet onthouden te beweren, dat hij contra scheiding is ook eenmaal zulks mij in strijd zou zijn met zijn verklaring aan Hare Majesteit.

Henny Eman".

* * *

Het verslag der vergadering luidt aldus:

De Voorzitter, Mr. Kwartsz, Gezaghebber, opent de vergadering om 5.00 uur en als enig punt staat vermeld op de agenda: Benoeming van twee personen op de gross-lijst als candidaten voor de a.s. Ronde Tafel Conferentie.

Het lid Eman zegt, dat hij eerst contact met de bevolking moet zoeken, teneinde de „volkswil" te horen, waarna het lid Wever voorsteld, dat de Raad van Politie vergaderingen in de buitendistricten belegd, met de gebruikelijke propaganda van luidsprekers enz., teneinde voldoende belangstelling te kunnen opwekken.

De Voorzitter, Mr. Kwartsz stelde voor, dat de heren hun verzoek daartoe schriftelijk doen, waarna hij hen zijn beslissing in deze aangelegenheid zal doen toekomen.

Daarna komt het lid A. Wever met het verzoek, dat de Raad van Politie een schrijven zal richten aan Zijn Excellentie de Gouverneur van Curaçao, waarin den Gouverneur verzocht zal worden de handtekeningen van de petitie voor decentralisatie, Dinsdag l.l. aan hem overhandigd door een commissie van Aruba uit, te willen verifiëren. Het lid Wever meent 1o. dat alle handtekeningen niet authentiek zijn; 2o. dat ondertekenaar voordelen werden beloofd; 3o. dat verschillende ondertekenaars onder bedreiging gedwongen werden het verzoek te tekenen.

De Voorzitter verklaart zich absoluut tegen een dergelijke procedure, en gaf met nadruk te kennen, dat de ondertekenaars van de petitie voor decentralisatie dan tevens het volste recht zullen hebben een dergelijk onderzoek van echtheid van de petitie Eman en c.s. te eisen; er werd echter besloten met de stemmen van Eman en Wever **voor,** Mr. Kwartsz **tegen,** dit verzoek aan Zijne Excellentie te doen toekomen.

Nadat de Voorzitter dan twee leden van de Politieraad vroeg, of zij nog iets ten berde wensten te brengen, en hierop een ontkennend antwoord gaven, nam de Heer Kwartsz het woord en stak van wal met de volgende verklaring:

Mijne Heren leden van de Raad van Politie, ik wens het volgende ter uwer kennis te brengen. Onder dodelijke stilte adresseerde hij de leden Eman en Wever als volgt:

„Naar aanleiding van een bericht in de Beurs- en Nieuwsberichten en de Amigoe di Curaçao van heden, de 19de September, dat Statenlid Eman een telegram aan genoemde dagbladen verzonden heeft, waarin staat vermeld dat de Gezaghebber van Aruba zich solidair verklaard zou hebben met het verzoek betreffende afscheiding van Curaçao, uitgaande van de meerderheid van de Raad van Politie aan Hare Majesteit de Koningin, zie ik mij genoodzaakt hier te verklaren, dat zulks pertinent onjuist is. Gij, mijne Heren, weet, dat ik in een zeer uitvoerig betoog bij de eerstgehouden bespreking, mij tegenstander van deze afscheidingsactie verklaard heb, en de redenen **daartoe eveneens uitvoerig** uiteengezet heb. Het voorstel van landraad Eman, onmiddellijk een telegram naar Hare Majesteit te sturen werd ondersteund door landraad Wever ik heb toen letterlijk gezegd: „Dan zal dit telegram verzonden moeten worden. Ik zie mij echter genoodzaakt mijn rede eveneens naar de Kroon te sturen". — Beide landraden gingen hiermede accoord.

Even later verzocht landraad Eman mij, teneinde niet direct bij de aanvang van deze actie, zo overduidelijk aan de Kroon te kennen te geven dat er te dien aanzien verdeeldheid in de Raad van Politie heerste, deze rede niet naar de Kroon te sturen, temeer daar de notulen van de vergadering in hun geheel naar Zijne Excellentie den Gouverneur moeten worden opgezonden, die daarmede naar goedvinden kon handelen.

Louter uit soepelheid tegenover de landraden verklaarde ik mij toen accoord met het niet verzonden van deze notulen tegelijk met het telegram. Voor eenieder, die Papiamento verstaat en Nederlands kan lezen, is het derhalve duidelijk dat ik er van den beginne af, tegen was.

Naar aanleiding hiervan zie ik mij genoodzaakt voortaan telkens wanneer er van de Raad van Politie officiële berichten of verklaringen naar buiten gaan, er uitdrukkelijk bij te vermelden dat de Voorzitter zich daarmede niet kan verenigen, wanneer zulks ten minste het geval zal zijn".

Na enige hopeloze schouder- en halsdraaien der beide landraden, en niets meer aan de orde zijnde, sloot de Voorzitter deze vergadering.

Echter, na de hamerslag, voerde de heer Wever weer even het woord, dat gemoedelijkerwijze door den Voorzitter werd toegelaten. Toen bij het vallen van de tweede hamerslag le Heer J. G.A. Van Aggelen, het „enfant terrible" der petitie inzake decentralisatie, op grond van artikel 11 van het Reglement van orde van de Raden van Politie verzocht en vroeg te mogen stellen, en landraad Wever hier beslist tegen was met woorden en gebaren, heeft deze van verdere discussie in deze vergadering afgezien. Wel deelde hij zijn vrienden mede, dat dan de pen een beter wapen zal blijken om recht te zetten wat imbeciele trachten krom te maken.

Het aanwezige publiek ging **in rumoerige stemming uiteen en hiermede was schijnbaar een stap** afgelegd in de richting van vrijheid, gelijkheid en broederschap.

* * *

Uit het bovenstaande blijkt, **dat het telegram** van Statenlid Henny Eman **kant noch wal raakt. Als de heer Eman het met alle waarheden en zo nauw neemt,** is het inderdaad wel oppassen met al zijn reclame voor de afscheiding.

Wij blijven op het standpunt staan, dat de heer Eman het **recht** heeft voor de afscheiding zoveel mogelijk te werken, maar met faire middelen. Wij zijn tegen de afscheiding, maar erkennen het recht der anderen om er voor te zijn.

Maar nogmaals niet met verdraaierij en spitsvondigheden. Op slot van rekening hebben wij het dus toch bij het goede eind. Het is niet tres pa nada maar **dos pa Uno.**

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „G. I. War Brides" 7 en 9 uur.

ROXY: (geen voorstelling).

CINELANDIA: (geen voorstelling).

..**APOTHEKEN:** Avonddiensten tot en met 26 September as. worden waargenomen door: Excelsior, Herenstraat 4, tel: 2004; en Emma, Bredestraat 159 (Otrab.) tel: 1636.

SCHEEPSBERICHTEN.

22 Sept.

Djerada van Cristobal, Rouen van Canal Zone, Notos van La Guaira, Rouen naar Rotterdam, Paulina naar Aruba, Triton van P. au Prince, Savoy naar Pto. Cabezas, Notos van Vera Cruz, Djerada naar Rotterdam, Ocean Rover van Recife.

Van de firma Florentino Martinez & Comp. ontvingen wij dezer dagen enkele potloden als propaganda voor „Alcoholado Borinquen Especial".

Wij zijn de distribuanten van deze alcohol van harte dankbaar voor de potloden en wensen hen veel succes met de verkoop van hun product. Moge het gebruik van deze alcohol stuwkracht en inspiratie geven aan het wrochtsel van deze potloden.

Oppervlakkigheid is kenmerk van de Krantenconcerns

Kleine opiniebladen leiden openbare mening

Sensatie journalistiek is geliefd

Het meest vrije volk van de wereld heeft de meest vrije pers en dat geeft soms een onbehaaglijk gevoel. Het is waar, dat het Noordamerikaanse volk tot de best ingelichte van alle continenten behoort, maar Noord-Amerika is nog te jong om zich lang bezig te houden met de zelf-beperking, die een ongebreidelde vrijheid oplegt. Natuurlijk zijn er uitzonderingen en algemeenheden vragen om nadere verklaring, maar tien tegen één, dat de Europese bezoeker verbaasd het hoofd schudt wanneer hij in zijn Noordamerikaans hotel het ochtendblad mèt het ontbijt krijgt opgediend, in het biezonder indien dit blad bijvoorbeeld de „Daily News" of de „Daily Mirror" is.

In dit geval vindt hij meestal de gehele voorpagina van deze New Yorkse kranten ingenomen door een sensationele foto, liefst met bloed bespat, een afgrijselijk auto-ongeluk, een moordenaar op weg naar de electrische stoel echtbrekers in een nachtclub of een filmster, die met gekruiste benen op de railing van een juist gearriveerd schip, zit. Daarom heeft de „Daily Mirror" dagelijks 900.000 lezers en de „Daily News" zelfs meer dan twee millioen.

Op de pagina's 2 en 3 van dit klein formaat bladen wordt de meeste ruimte ingenomen door illustraties met vette koppen, die op meesterlijke wijze met enkele woorden de belangrijkste nationale en internationale gebeurtenissen samenvatten. Vooral de „Daily News" is hierin zeer bekwaam. Eén van haar meest beroemde „headlines" verscheen in de donkere dagen van Augustus 1939, toen de wereld met spanning de onderhandelingen tussen Chamberlain en Hitler volgde. De „News" was het eerst op straat met een kop, die een halfblinde man van vijftig meter afstand kon zien: „War or My Peace: Hitler!" („Oorlog of mijn vrede. Hitler"). In deze vijf woorden was het gehele drama van het Chamberlain-fiasco samengevat.

Schandalen-kroniek.

Eerst op pagina 4 beginnen de redacties van de „Mirror" en de „News" haar taak met Noord-amerikaanse ernst. Van pagina 4 af begint de „chronique scandaleuse". „Nieuws" betreffende echtscheidingen en ontrouwe echtelieden, gebakkelei van hypernerveuze filmsterren, misdaden in het souterrain, adviezen voor aan kalveren-liefde lijdende patiënten en straatschenderijen. Plaatjespagina's met weinig text en suggestieve tekeningen van denkbeeldige helden zoals „Superman" en zijn vriendinnetjes, de zogenaamde „funnies", nemen eveneens een voorname plaats in. Dan zijn er verscheidene sportpagina's en talloze pagina's advertenties. Gedurende weekdagen heeft de „Daily News" 44 of meer pagina's en op Zondagen 92 of meer. Hierbij zijn de gratis verstrekte even wufte, Zondagsbijvoegsels niet eens meegerekend. Truman, Stalin, Tsjiang Kai Sjek, De Gaulle, Franco en Van Mook krijgen hier maar twee pagina's, maar de avonturen van tafelschuimers zoals Tommy Manville, die zeven of acht keer getrouwd is, worden in geuren en kleuren opgedist.

Het klinkt als een beschuldiging aan de Noordamerikanen, dat de „Daily News" Noordamerika's meest succesvol blad is. Maar de „Daily News" is alleen mogelijk in een internationale conglomeratie van 10 millioen mensen als New York en omgeving is. En New York is, goddank, Amerika niet, ook al biedt New York heel wat beters dan de „Daily News".

De „Daily News" werd in 1926 opgericht als een plaatjesblad voor de massa en tot heden ten dage heeft de „News" de volledigste en snelste fotoreportage ter wereld. Als een actrice om 18 uur 's middags van een balcon springt, kunnen de lezers van de „Daily News" zich om 20 uur op de griezelige details vergasten en als er een ongeluk gebeurt in het Oosten van de Verenigde Staten is de „News" het eerste blad met een volledige foto-reportage. Niet alleen is de fotografische staf van het blad uitstekend, maar bovendien weet iedere amateur-fotograaf, die getuige is van een ongewone gebeurtenis, dat de „News" hem meer voor zijn foto's betaalt dan wie ook.

Joseph M. Patterson, oprichter van de „News" overleed in 1946. Hij was een der eerste en vurigste kampioenen van Roosevelt en steunde hem gedurende de eerste drie verkiezingen. Maar kort na 1940 werd hij een der bitterste Roosevelt-haters, noemde hem in hoofdartikelen een „onverantwoordelijk dictator". Zelfs na Roosevelts dood ging Patterson hiermede door en toen hij zelf stierf, nam hoofdredacteur Maury de banier over. De „Daily News" laat zelfs de nagedachtenis van Roosevelt niet met rust.

De „Daily News" heeft de grootste oplage van alle bladen in de Verenigde Staten, 4 tot 5 millioen op Zondag, maar het is niet het meest geliefde blad. Het is uiterst isolationistisch en duizend percent Noordamerikaans. Het bekijkt zelfs in het buitenland geboren Noordamerikanen met wantrouwen.

De „Tribune" en de „News" staan in precies dezelfde geur. Beide behoren aan de „Chicago Tribune-Daily News Syndicate", hetwelk met deze twee bladen 13 millioen dollar per jaar winst maakt. Eén enkel aandeel van de Tribune-Maatschappij is 42.000 dollar waard!

Na de dood van zijn neef Joseph Patterson, met wien hij de „Daily News" oprichtte, werd kolonel Robert McCormick de onbetwiste alleenheerser van dit reusachtige krantenrijk. Van bomen tot kranten, alles, de papierfabrieken, de vrachtwagens, de persen, de enorme kantoorgebouwen, behoort aan isolationist Robert McCormick, een man met feodale machtsbegrippen. Maar de „Chicago Tribune", luidruchtig, bekrompen en soms onbeschaamd als een straatvlegel, is eveneens een uitstekende krant, dat wil zeggen, het blad heeft de beste verslaggevers op velerlei gebied, de beste nieuws-, vrouwen-, kunst- en sportpagina's. Het is moeilijk om het reusachtige succes van de „Tribune" met een oplage van meer dan een millioen per dag, als een toeval te beschouwen. De „Tribune" wordt gemaakt door knappe vakmensen en, ondanks haar hevig reactionaire begrippen, is „Bertie" een geniaal krantenmaker.

„Chicago-land".

McCormick, die de omstreken van zijn metropolis als „Chicagoland" beschouwt en als een bevoorrechte oase, heeft een kantoor op de bovenste verdieping van de Tribune-toren. Wanneer bezoekers McCormicks kantoor willen verlaten, zijn ze vaak beduusd omdat zij de deur van het vertrek niet kunnen vinden. Alle panelen zien er hetzelfde uit! McCormick heeft groot plezier in de verlegenheid van zijn gast en drukt dan eindelijk op een knopje waarop de wand vaneen schuift. McCormick erfde zijn fortuin en de „Chicago Tribune" van zijn vader en bezocht dezelfde school als Franklin Delano Roosevelt, wiens aartsvijand hij later werd.

Gedurende de laatste jaren heeft McCormick, de isolationist, concurrentie gekregen van den internationalist Marshall Field, den warenhuiskoning, die een vriend was van Roosevelt. Field richtte juist vóór de oorlog de „Chicago Sun" op, maar ondanks zijn millioenen heeft de Sun weinig terrein kunnen winnen op de Tribune. Field heeft eveneens veel geld verloren aan het New Yorkse blad „P.M.", een links democratisch blad, antipode van de reactionaire „News" en „Tribune" en op zijn beurt naar een radicaal uiterste overhellend. Alle drie bladen zijn voor mensen met een bezadigd oordeel vaak onleesbaar. Maar de verdienste van het aan een minderwaardigheidscomplex lijdende „P.M." is, dat het een tegenwicht vormt voor de „News" en de „Chicago Tribune".

William Hearst.

De in het buitenland wellicht meest bekende kranten-magnaat is de eens zo kleurrijke en thans stokoude William Randolph Hearst, de man die gehele kastelen in Spanje opkocht en deze steen voor steen naar Noord-Amerika verscheepte. Eén van deze kastelen ligt nog in een Noordamerikaans pakhuis en Hearst heeft inmiddels zijn belangstelling voor dit speelgoed verloren.

Vroeger was Hearst een man van ontembare energie, die zich graag in het openbaar vertoonde en die een geheime ambitie had om president van de Verenigde Staten te worden. Thans is hij de kluizenaar van zijn fantastisch buitenverblijf San Simeon in Californië. Zijn onbeschrijfelijke schatten aan antiek en schilderijen zijn gedurende de laatste jaren publiek verkocht. Maar in de oude, roemrijke dagen had hij een staf inkopers, die de musea en privé-collecties van Europa leegkocht.

Behalve van de hierbovengenoemde „Daily Mirror" is Hearst eveneens eigenaar van de „New York Journal American", een blad met 700.000 lezers en tal van andere belangrijke bladen zoals de „Los Angeles Examiner", de „Detroit Times", de „San Francisco Examiner", de „Albany-Times Union", de „Boston American" en vele andere. Eveneens in Hearsts bezit is een reeks tijdschriften, zoals de „Cosmopolitan", met een oplage van meer dan twee millioen.

Zoals vele beginnende journalisten en schrijvers, was Hearst in zijn jeugd een „kruisvaarder", die tegen de slechte kanten van de maatschappij te velde trok. Thans is hij zeer conservatief en aan de isolationistische kant. Het is moeilijk te geloven, dat Hearst, die katholiek is, de vader was van de „gele" ofwel sensatie-pers. Zijn verslaggevers waren de eersten, die door sleutelgaten loersten, de huizen van verdachte misdadigers binnenslopen en vaak moordenaars in handen kregen vóór de politie, ten einde exclusief nieuws te kunnen brengen. Niets was de reporters heilig, want hoe groter de onbescheidenheid, hoe groter het salaris mits Hearst het „nieuws" het eerste kon brengen, in al zijn kleurige en bij voorkeur griezelige details.

In 1898 was Hearst een der aanstokers van de onzalige oorlog tegen Spanje, die gemakkelijk voorkomen had kunnen worden, omdat Spanje graag in alle Noordamerikaanse eisen wilde toegeven. Maar in 1914 verzette hij zich tegen oorlog met Duitsland, ofschoon hij in '39 een der eersten was om Japan een halt toe te roepen, lang voor Pearl Harbor.

In 1941 maakte Orson Welles een parodie op het leven van Hearst in zijn uitstekende film „Citizen Kane".

New York Times.

Ofschoon vóór vele adverteerders de oplage het belangrijkste is oefent de redactionele mening van kleinere kranten, zoals de New York Times, de New York Herald Tribune, de Christian Science Monitor en een aantal provinciebladen een grotere invloed dan de Hearst- en McCormick-fabrieken. Want in de Times, de New York Tribune (niet te verwarren met de Chicago Tribune), de New York Sun en provinciebladen, zoals bijvoorbeeld de Philadelphia Inquirer en de Cleveland Plain Dealer, spreken de werkelijke leiders van de publieke opinie.

Het is geen overdrijving te menen, dat de New York Times de meest volledige nieuwskrant ter wereld is. Het blad heeft de grootste staf van bekwame buitenlandse correspondenten. Het is de enige krant in Noord-Amerika, die geen „funnies" heeft, geen raadsels en geen prijsvragen, geen „adviezen voor verliefden". De „Times" is uitsluitend gewijd aan zijn beroemde slogan „All the News That's Fit to Print" (al het nieuws, geschikt om gedrukt te worden). Het is een teken van de intellectuele opleving in de Verenigde Staten, dat de Times met haar nieuws alleen, zonder lezerstoegiften, per dag 600.000 nummers verkoopt en op Zondag meer dan een millioen.

Europeanen die naar Noord-Amerika emigreren, kopen meestal de Times. Of men een Nederlander of een Rus, een Griek of een Deen is, men vindt in géén krant in Noord-Amerika zulk een uitgebreide en onbevooroordeelde berichtgeving over zijn land, als in de Times. De gebeurtenissen in Nederlands-Indië worden in de Times zeer uitvoerig gerapporteerd en Italianen en Grieken vinden er evenveel over hun geboorteland als in de Griekse en Italiaanse bladen, die hier in de oorspronkelijke taal verschijnen.

Truman leest de Times en de Tribune elke morgen bij het ontbijt en terwijl hem een felle aanval van de bladen met de millioenen-oplagen zoals de „News" raakt, komt hij veel meer onder de indruk van een scherp artikel in de „Times". De artikelen in de „Times" zijn niet alleen belangrijk omdat zij als het platform van het denkende publiek worden beschouwd, maar omdat zij onveranderlijk op verbijsterend goede wijze zijn gedocumenteerd. De „New York Herald Tribune" neemt een uitstekende tweede plaats in.

Niet chauvinistisch.

De Times is een democratisch blad, maar het is niet „chauvinistisch door dik en dun". Ondanks het feit, dat tot Roosevelts dood de Times een van de presidents grootste steunpilaren was, verzette het blad zich tegen Roosevelts derde termijn. Maar toen Roosevelt als eerste president in de geschiedenis der Verenigde Staten ten derden male was gekozen, schaarde de Times zich wederom aan zijn zijde, toen het volk toonde, dat het een terugkeer van Roosevelt belangrijker achtte dan het bewaren van een traditie, die presidenten verbood, meer dan twee termijnen te dienen.

Als voorbeeld van de ruime opvattingen van de Times moge het feit dienen, dat kort geleden het communistische dagblad de „Daily Worker" zulk een gebrek aan papier had, dat de uitgave moest worden stop gezet. De New York Times, hevig tegenstander van alles wat naar communisme zweemt, leende de Daily Worker onmiddellijk voldoende papier om het blad te kunnen voortzetten, omdat de Times van oordeel was, dat in een democratie elke partij in de gelegenheid moet worden gesteld haar opinie te verkondigen.

Dergelijke opvattingen verschaffen de Times haar prestige, ofschoon het blad bij deze gelegenheid in een hoofdartikel schreef, dat het beste tegengif tegen het communisme hierin bestaat, de communisten te laten praten.

Fog lamps — Meyboom

Parijs geen strategisch centrum

HET VLIEGVELD EN DE KATHEDRAAL

In een correspondentie over de Parijse conferentie vertelt de bekende Zwitserse journalist Robert Jungk in de „Weltwoche" van een geschil, dat zich in Frankrijk heeft voorgedaan rond het al of niet intact laten van het vliegveld bij de stad Chartres, bekend om zijn prachtige kathedraal. Een conflict, dat een schel licht werpt op de situatie waarin Europa verkeert en daarom wellicht meer met de Parijse conferentie te maken heeft, dan oppervlakkig wel lijkt.

De kathedraal, aldus Junk, is wereldberoemd; hij is één van de schoonste monumenten van de geest van het avondland, die momenteel zo vaak wordt aangeroepen. Ook het militaire vliegveld van Chartres is tot op zekere hoogte een manifestatie van de geest van het avondland, zij het dan in een bijzondere 20 ste eeuwse zin. Hier waren voor en tijdens de tweede wereldoorlog de jagers gestationeerd, die het luchtfront boven de Franse hoofdstad hadden moeten verdedigen. Dit gelukte weliswaar niet maar het feit, dat zich in Chartres één der grootste militaire vliegvelden van Frankrijk bevond, lokte toch de Duitse bommenwerpers naar de stad. Er vonden enige hevige luchtaanvallen plaats, waarbij de kathedraal ternauwernood aan het lot van de kathedraal van Coventry en van zoveel andere heilige oorden van Europa ontsnapte.

De burgers van Chartres besloten daarop, met de steun van alle kunstkenners, intellectuelen en geestelijke, dat hun stad nooit weer een strategische basis mocht worden. Zij slaagden erin, hun opvatting door te zetten bij het leger-Commando.

Enkele maanden na het einde van de oorlog genoot de hemel boven Chartres van een vurig begeerde vrede. De prachtige vensters keerden terug uit hun ballingschap, de zandzakken voor de beelden die eens een Rodin in verrukking hadden gebracht, werden weggehaald. Doch enkele weken geleden dreunden opnieuw vliegtuigmotoren, trilden de glasschilderingen in hun verse gips-inzettingen, vloog een snel jachtvliegtuig, dat bij de start niet snel los kon komen, gevaarlijk dicht in de nabijheid van de kerk.

De beloften waren gebroken. Het vliegveld van Chartres ontwaakte opnieuw tot een onheilspellend leven. Een interpellant werd geantwoord: Frankrijk kan op strategische gronden van het vliegveld van Chartres geen afstand doen. Het kan op economische gronden zich niet permitteren, de reeds overbelaste begroting met de bouw van een nieuw vliegveld elders te bezwaren. Tegen de bezweringen van de behoeders van een kleinood van westerse cultuur werden de noodzakelijkheden van de strategie en de economie van het avondland aangevoerd.

Al is de discussie over deze kwestie nog niet gesloten, men kan het met Robert Junk eens zijn, dat naar alle waarschijnlijkheid de advocaten van het vliegveld het wel zullen winnen van de pleitbezorgers van de kathedraal.

ZUID-AFRIKA

Droom van vele immigrant[illegible]

Het land van belofte

Zuid-Afrika, het zonneland bij uitstek, met zijn exotische flora en prachtige fauna, zijn kustlaagvlakten en plateau's, doorsneden door rivieren en zijrivieren, zijn vruchtbare provincies Oranje-Vrijstaat, Natal, Kaapland en Transvaal, met typisch aandoende steden met echt klinkende Nederlandse namen heeft eeuw in, eeuw uit tot de zucht van avontuur van de mensheid gesproken. De vele Nederlandse namen, de sappig, grappig aandoende taal, ons bekend uit talrijke trekkersliederen, leveren een bewijs te meer dat inzonderheid Nederland veel tot de ontwikkeling van dit werelddeel heeft bijgedragen.

En het is juist Afrika — en in de laatste tijd vooral West-Indië — die sterk in de verbeeldingskracht leven van de Nederlanders. Een dezer dagen hebben we een bezoek gebracht aan het secretariaat van de Vereniging Nederland-Zuid Afrika te Amsterdam en zijn daarbij tot interessante resultaten gekomen.

Het aantal gegadigden dat het Europees continent wil verlaten, is ontstellend groot. Wij weten het, na vele jaren van ingesloten-heid, veroorzaakt door vijf jaren van harde en wrede Duitse bezetting, willen wij er uit breken en iets van de wereld zien. Het reizen en trekken zit in het bloed, dat nu eenmaal kruipt waar het niet gaan kan. Maar de vele bepalingen, waarvan voor Zuid-Afrika de immigratievergunning wel de voornaamste is, doen heel wat plannen tot emigreren ontijdig sneuvelen.

Uit gesprekken met Nederlanders leren we, dat naast die drang tot reizen en trekken nog andere factoren meespreken.

De steeds toenemende spanning tussen Amerika en Rusland heeft bij vele Nederlanders de mening doen postvatten dat nu het staken der vijandelijkheden op 5 Mei 1945 lang geen vrede betekent. Integendeel, men behoeft de dagbladen er maar op na te lezen om tot de conclusie te komen dat het tussen beide mogendheden lang niet botert. De omstandigheid dat beide landen een niet onbelangrijke troepenmacht op de been houden, de atoombom, die als een stok achter de deur te pas te onpas in krantenartikelen verheerlijkt wordt, de moeilijkheden in de Balkan, enz., dit alles wijst er op dat de politieke atmosfeer verre van zuiver is en dat een volgende oorlog zeker op Europese bodem uitgevochten zal worden.

Zuid-Afrika is een land, dat niet door oorlogsgeweld geleden heeft en bijgevolg niet te kampen heeft gehad met huizenproblemen, geen distributie heeft gekend, waar het niet koud en vochtig is en dus ook geen problemen bestaan over brandstoffenvoorzieningen. Voorts is Zuid-Afrika een trekpleister voor vrijgezellen, want terwijl de fiscus in Nederland met grijpgrage vingers in elke beurs zit te wroeten, zijn de belastingen in Zuid-Afrika aan een veel [illegible] kant.

Een en ander werkt een [illegible] gratie sterk in de hand. [illegible] over het algemeen is Zuid-[illegible] ka slechts gesteld op goede [illegible] mensen, technici, doktoren, [illegible] artsen enz., waarbij de kle[illegible] vooral valt op het w[illegible] „goed". Voor ongeschoolde [illegible] beiders is er geen bestaan[illegible] gelijkheid, daar deze kra[illegible] grotendeels door eigen kra[illegible] worden geleverd.

Een even merkwaardig als [illegible] begrijpelijk feit is wel dat in [illegible] derland behaalde univers[illegible] diploma's in de Unie niet [illegible] tellen; een Zuid-Afrikaan [illegible] in het bezit van een dergelijk [illegible] ploma, ondervindt nergens m[illegible] lijkheden.

In de aanhef van dit ar[illegible] zetten wij reeds uiteen dat [illegible] verkrijgen van een emigr[illegible] vergunning op vele moeilijk[illegible] den stuit. Allereerst dient [illegible] ingeschreven te staan bij [illegible] stichting „Landverhuizing [illegible] derland" of wel bij de le[illegible] van het Zuid-Afrikaans ge[illegible] schap. Deze zenden de aanvraag [illegible] zich in Zuid-Afrika te vest[illegible] door naar Pretoria; een al[illegible] gevestigde keurraad controle[illegible] deze aanvraag en eslist of te[illegible] toelating al dan geen bezwa[illegible] zijn.

Grotendeels hangt dit af van [illegible] wenselijkheid bepaalde groep[illegible] van werkzoekenden toe te la[illegible] nauw verband houdend met [illegible] arbeidsmarkt die door toevo[illegible] van vreemde krachten niet ve[illegible] stoord mag worden.

Indien dan tenslotte de imm[illegible] grant toegelaten wordt, dient [illegible] een garantie-deposito te storten van 100 Zuid-Afrikaanse po[illegible] den, hetgeen nog al moeilijkh[illegible] den zal opleveren in verband met de huidige deviezenmoeilijk-heden.

Ter geruststelling werd [illegible] verzekerd dat dit bedrag uitbe[illegible] taald zal worden indien men al[illegible] land gaat. Zelfs hoeft men geen deposito te storten indien [illegible] kan aantonen dat men in eige[illegible] levensonderhoud kan voorzien.

De Minister van Economische Zaken van de Unie van Zuid-Afrika, de heer Waterson, heeft bij zijn recent bezoek aan Europa mededegeleeld dat de Unie voo[illegible] nemens is binnenkort emigratie commissies naar Europa te stu[illegible] ren, teneinde na te gaan in ove[illegible] leg met de betrokken regeringen welke krachten voor emigratie [illegible] aanmerking komen. Maar [illegible] verklaarde er bij dat een spoed[illegible] ge emigratie evenwel niet mogelijk zal zijn wegens gebrek aa[illegible] scheepsruimte.

Als voorbeeld haalde de heer Waterson aan dat bijvoorbeeld in Engeland meer dan 20.00[illegible] mensen op transport wachten [illegible] daar — evenals elders — ook [illegible] Zuid-Afrika woningnood. En d[illegible] vraagstuk alleen vormt al e[illegible] hoofdstuk op zich zelf!

Floor mate Auto — Meyboo[illegible]